

Crna Gora
Ministarstvo odbrane

PREDLOG OSNOVE

za vođenje pregovora i zaključivanje
Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske o razmjeni i
uzajamnoj zaštiti tajnih podataka

Podgorica, 02. avgust 2016. godine

PREDLOG OSNOVE

za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske o razmjeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka

I Ustavni osnov

Ustavni osnov za zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Mađarske o razmjeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka sadržan je u odredbama člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore („Službeni list CG”, broj 1/ 07), kojim je propisano da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tačke 1 i 4, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II Ocjena stanja odnosa između Crne Gore i Mađarske

Mađarska je zvanično priznala Crnu Goru 12. juna 2006. godine. Diplomatski odnosi između dvije države uspostavljeni su 14. juna 2006. godine.

Odnosi između dvije zemlje su tradicionalno dobri i prijateljski. Kontinuirano se unapređuju kroz intenzivan politički dijalog.

Crnu Goru i Mađarsku veže strateško partnerstvo, čije su odrednice veoma dobra politička i ekonomska saradnja, kao i saradnja u oblasti evropskih i evro-atlantskih integracija.

III Razlozi za zaključivanje međunarodnog sporazuma

Ovaj Sporazum se zaključuje u cilju unapređenja saradnje u oblasti razmjene i zaštite tajnih podataka između dvije države. Zaključivanjem ovog sporazuma Crna Gora jača odnose sa državama članicama EU i NATO-a i intenzivira saradnju u primjeni standarda pomenutih međunarodnih organizacija.

Takođe, stvaraju se uslovi za zaključivanje drugih sporazuma o saradnji u oblasti bezbjednosti i odbrane i uslovi za zaključivanje povjerljivih ugovora između Strana. Najzad, stvaraju se uslovi za vršenje bezbjednosnih provjera crnogorskih državljana koji borave ili su boravili na teritoriji Mađarske.

IV Osnovna pitanja o kojima će se voditi pregovori, odnosno bitni elementi koje sporazum treba da sadrži

Sporazumom se određuju nadležni bezbjednosni organi za njegovu primjenu, način zaštite tajnih podataka razmijenjenih ili nastalih između Strana

ugovornica, rješavanje sporova koji mogu nastati u tumačenju ili primjeni, te način izmjene i otkaza Sporazuma.

Sporazumom se definiše pojam tajnog podatka, postupak označavanja stepena tajnosti, pristup tajnom podatku, korišćenje i ograničenje njegovog korišćenja, postupak prenosa, umnožavanja, prevoda i uništavanja tajnog podatka, kao i način priznavanja bezbjednosnih dozvola između Strana ugovornica.

Definisani su i pojam i uslovi za zaključivanje povjerljivih ugovora u smislu ovog sporazuma, zatim način postupanja organa odnosno Strana ugovornica u slučaju povrede bezbjednosti, te postupak realizacije posjeta predstavnika svake od Strana ugovornica koje uključuju pristup tajnim podacima. Sporazumom se predviđa da će svaka Strana snositi svoje troškove u vezi sa primjenom ovog sporazuma.

V Procjena potrebnih finansijskih sredstava za izvršavanje sporazuma i način njihovog obezbjeđenja

Za izvršavanje ovog sporazuma nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore.

VII Potreba usaglašavanja propisa

Zaključivanje ovog sporazuma ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa.

VIII Predlog sastava delegacije

Tekst Sporazuma se usaglašava diplomatskim putem i kroz direktnu komunikaciju nadležnih organa.

Prilog: Predlog Sporazuma

**SPORAZUM IZMEĐU
VLADE CRNE GORE I VLADE MAĐARSKE
O RAZMJENI I UZAJAMNOJ ZAŠTITI TAJNIH PODATAKA**

Vlada Crne Gore i Vlada Mađarske (u daljem tekstu: Strane),

Uvažavajući značaj međusobne saradnje između Strana,

Prepoznajući da dobra saradnja može podrazumijevati razmjenu tajnih podataka između Strana,

Polazeći od činjenice da su osigurale jednaku zaštitu tajnih podataka,

U želji da osiguraju zaštitu tajnih podataka razmijenjenih između njih ili između pravnih lica ili lica koja se nalaze pod njihovom nadležnošću,

Poštujući međusobne nacionalne interese i bezbjednost, sporazumjele su se o sljedećem:

ČLAN 1

CILJ I PRIMJENA SPORAZUMA

Cilj ovog Sporazuma je da obezbijedi zaštitu tajnih podataka koji nastaju ili se razmjenjuju tokom saradnje između Strana ili između pravnih lica, ili lica koja se nalaze pod njihovom nadležnošću .

ČLAN 2

DEFINICIJE

U svrhu ovog Sporazuma:

- a) „**povreda bezbjednosti**“ označava radnju ili izostanak radnje koja je u suprotnosti sa ovim Sporazumom ili nacionalnim zakonima i propisima Strana, koji mogu dovesti do neovlašćenog otkrivanja, gubitka, uništenja, zloupotrebe, pristupa ili bilo kog drugog oblika ugrožavanja tajnog podatka;
- b) „**povjerljivi ugovor**“ označava ugovor koji sadrži tajni podatak ili podrazumijeva pristup tajnim podacima;
- c) „**tajni podatak**“ označava svaki podatak koji, bez obzira na formu ili porijeklo, u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima svake Strane, zahtijeva zaštitu od povrede bezbjednosti i propisno je označen;
- d) „**ugovarač**“ označava fizičko lice ili pravno lice koje posjeduje pravnu sposobnost da zaključuje povjerljive ugovore u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima;
- e) „**bezbjednosna dozvola za pravno lice**“ označava akt nacionalnog bezbjednosnog organa kojim potvrđuje da pravno lice, koje posjeduje pravnu sposobnost, ima fizičke i

organizacione uslove za rukovanje i čuvanje tajnih podataka u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima;

f) „**nacionalni bezbjednosni organ**“ označava državni organ odgovoran za primjenu i nadzor nad sprovođenjem ovog Sporazuma;

g) „**potrebno je da zna**“ označava princip na osnovu koga pristup tajnim podacima može biti dozvoljen fizičkom licu koje ima opravdanu potrebu za pristup onim tajnim podacima koji su u vezi sa njegovim/njenim službenim dužnostima ili izvršavanjem konkretnih zadataka;

h) „**strana porijekla**“ označava Stranu, uključujući pravna lica ili druge organizacije ili lica pod njenom jurisdikcijom, koja ustupa tajni podatak;

i) „**bezbjednosna dozvola za fizičko lice**“ označava akt nacionalnog bezbjednosnog organa kojim potvrđuje da lice ima pravo pristupa tajnim podacima u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima;

j) „**strana primalac**“ označava Stranu, uključujući pravna lica ili druge organizacije, ili lica pod njenom jurisdikcijom, koja prima tajni podatak;

k) „**podugovor**“ označava ugovor zaključen od strane ugovarača sa drugim ugovaračem (podugovarač) radi obezbeđivanja roba ili usluga;

l) „**podugovarač**“ označava lice ili pravno lice sa kojim ugovarač zaključuje podugovor;

m) „**treća strana**“ označava svaku državu, uključujući pravna lica ili druge organizacije, ili lica pod njenom jurisdikcijom, ili međunarodnu organizaciju koja nije Strana ovog Sporazuma.

ČLAN 3

NACIONALNI BEZBJEDNOSNI ORGANI

1. Nacionalni bezbjednosni organi Strana su:

U Crnoj Gori:

Direkcija za zaštitu tajnih podataka (National Security Authority);

U Mađarskoj:

Nemzeti Biztonsági Felügyelet (National Security Authority).

2. Nacionalni bezbjednosni organi će razmijeniti zvanične kontakte i informisaće jedan drugog o svim promjenama vezanim za Nacionalne bezbjednosne organe.

ČLAN 4

STEPENI TAJNOSTI I OZNAČAVANJE

Ekvivalenti stepena tajnosti i oznake su sljedeći:

U Crnoj Gori	U Mađarskoj	Ekvivalenti na engleskom jeziku
„STROGO TAJNO“	„Szigorúan titkos!”	TOP SECRET
„TAJNO”	„Titkos!”	SECRET
„POVJERLJIVO”	„Bizalmas!”	CONFIDENTIAL
„INTERNO“	„Korlátozott terjesztésű!”	RESTRICTED

ČLAN 5

PRISTUP TAJNIM PODACIMA

Pristup tajnim podacima u skladu sa ovim Sporazumom će biti ograničen samo na fizička lica koja su ovlašćena u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima Strane, i u skladu sa principom „potrebno je da zna“.

ČLAN 6

BEZBJEDNOSNI PRINCIPI

1.Strana porijekla će:

- a) osigurati da je tajni podatak označen odgovarajućim stepenom tajnosti u skladu sa nacionalni zakonima i propisima;
- b) informisati Stranu primaoca o svim uslovima korišćenja tajnih podataka;
- c) informisati, pisanim putem bez odlaganja, Stranu primaoca o svim novonastalim promjenama stepena tajnosti ili trajanja tajnosti.

2. Strana primalac će:

- a) osigurati da je tajni podatak označen odgovarajućim stepenom tajnosti u skladu sa članom 4 ovog Sporazuma;
- b) obezbijediti isti stepen zaštite tajnih podataka koji obezbjeđuje nacionalnim tajnim podacima ekvivalentnog stepena tajnosti;
- c) osigurati zaštitu tajnih podataka ekvivalentnu njihovom stepenu tajnosti sve do pisanog obavještenja Strane porijekla o ukidanju ili promjeni stepena tajnosti, ili do istekaroka tajnosti podatka;
- d) osigurati da tajni podatak ne bude ustupljen trećoj strani bez prethodnog pisanog odobrenja Strane porijekla;

e) koristiti tajne podatke isključivo u svrhu za koju su ustupljeni i u skladu sa uslovima koje odredi Strana porijekla.

ČLAN 7

BEZBJEDNOSNA SARADNJA

1. U namjeri da osiguraju jednake standarde bezbjednosti, Nacionalni bezbjednosni organi će informisati jedan drugog o svojim nacionalnim zakonima i propisima koji se odnose na zaštitu tajnih podataka i praksi koja proizilazi iz njihove primjene.

2. Na zahtjev, Nacionalni bezbjednosni organi će, u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima, pomagati jedan drugom u postupku izdavanja bezbjednosnih dozvola za fizička i pravna lica.

3. Na zahtjev, Strane će u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima, priznavati bezbjednosne dozvole za fizička i pravna lica, izdate od druge Strane. Član 4 ovog Sporazuma će se primjenjivati u skladu sa navedenim.

4. Nacionalni bezbjednosni organi će, bez odlaganja informisati jedan drugog o svim promjenama priznatih bezbjednosnih dozvola za fizička i pravna lica, posebno u slučaju prestanka važenja dozvola.

5. Saradnja u skladu sa ovim Sporazumom će se obavljati na engleskom jeziku.

ČLAN 8

POVJERLJIVI UGOVORI

1. Povjerljivi ugovori će se zaključivati i sprovoditi u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima Strana. Na zahtjev, Nacionalni bezbjednosni organi će potvrditi da predloženi ugovarači/podugovarači, kao i fizička lica koja učestvuju u pregovorima za zaključenje ili primjeni povjerljivog ugovora, imaju odgovarajuće dozvole za fizička ili pravna lica.

2. Nacionalni bezbjednosni organ može zahtijevati potvrdu Nacionalnog bezbjednosnog organa druge Strane da je izvršena inspekcijska kontrola objekta koji se nalazi na njenoj teritoriji, u cilju obezbjeđivanja kontinuirane zaštite tajnih podataka.

3. Povjerljivi ugovori će sadržati bezbjednosna uputstva koja se odnose na bezbjednosne zahtjeve i stepene tajnosti svih elemenata povjerljivog ugovora. Kopiju bezbjednosnih uputstava će dostavljati Nacionalnom bezbjednosnom organu Strane pod čijom nadležnošću će se sprovoditi povjerljivi ugovor.

ČLAN 9

PRENOS ILI SLANJE TAJNIH PODATAKA

1. Tajni podaci će se prenositi diplomatskim putem, u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima Strane porijekla.
2. Strane mogu slati tajne podatke elektronskim putem u skladu sa bezbjednosnim procedurama, odobrenim u pisanoj formi, od strane Nacionalnog bezbjednosnog organa.

ČLAN 10

UMNOŽAVANJE, IZVOD, PREVOD I UNIŠTAVANJE TAJNIH PODATAKA

1. Kopije, izvodi i prevodi tajnih podataka ustupljenih u skladu sa ovim Sporazumom će biti označeni odgovarajućim stepenom tajnosti i biće zaštićeni kao i originali. Broj umnoženih primjeraka će se ograničiti na broj potreban za zvaničnu upotrebu.
2. Prevodi tajnih podataka ustupljenih u skladu sa ovim Sporazumom će nositi oznaku na jeziku prevoda da sadrže tajne podatke Strane porijekla.
3. Tajni podaci ustupljeni u skladu sa ovim Sporazumom označeni stepenom tajnosti "STROGO TAJNO" / „Szigorúan titkos!” / TOP SECRET mogu se umnožavati, iz njih će se praviti izvodi ili će se prevoditi isključivo na osnovu prethodne pisane saglasnosti Strane porijekla.
4. U slučaju krizne situacije u kojoj je nemoguće zaštititi ili vratiti tajni podatak Strani porijekla, tajni podatak će se bez odlaganja uništiti. Nacionalni bezbjednosni organ Strane primaoca će pisanim putem obavijestiti Nacionalni bezbjednosni organ Strane porijekla o uništenju tajnog podatka.

ČLAN 11

POSJETE

1. Posjete koje zahtjevaju pristup tajnim podacima će biti predmet dobijanja prethodne pisane saglasnosti Nacionalnog bezbjednosnog organa Strane koja se posjećuje.
2. Nacionalni bezbjednosni organ Strane posjetioca, obavijestiće putem zahtjeva, Nacionalni bezbjednosni organ Strane domaćina o planiranoj posjeti najkasnije dvadeset dana prije početka posjete. U hitnim slučajevima, zahtjev za posjetu može biti podniet i u kraćem roku, uz prethodnu koordinaciju Nacionalnih bezbjednosnih organa.
3. Zahtjev za posjetu će sadržati:

- a) ime posjetioca, datum i mjesto rođenja, nacionalnost i broj pasoša / lične karte;
- b) radno mjesto posjetioca i podatke o pravnom licu ili drugoj organizaciji koju predstavlja;
- c) stepen tajnosti za koji je izdata dozvola za pristup tajnim podacima posjetioca sa rokom važenja;
- d) datum i dužinu trajanja posjete, u slučaju uzajamnih posjeta ukupan period trajanja posjeta;
- e) svrhu posjete uključujući i najviši stepen tajnosti podataka kojima će se pristupati;
- f) naziv i adresu institucije koja će se posjetiti, kao i ime broj telefona/faksa, mejl adresu kontakt osobe;
- g) datum, potpis i pečat Nacionalnog bezbjednosnog organa.

4. Nacionalni bezbjednosni organi mogu usaglasiti listu posjetilaca prilikom uzajamnih posjeta. Kada se lista jednom odobri od strane Nacionalnih bezbjednosnih organa, datumi posjeta će se dogovarati neposredno između organa posjetioca i organa domaćina posjete.

5. Tajni podatak dobijen od posjetioca će se smatrati tajnim podatkom primljenim u skladu sa ovim Sporazumom.

6. Svaka Strana će obezbijediti zaštitu ličnih podataka posjetioca u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima.

ČLAN 12

POVREDE BEZBJEDNOSTI

1. Nacionalni bezbjednosni organi će, bez odlaganja pisanim putem, međusobno informisati jedan drugog o svim povredama bezbjednosti ili sumnji o postojanju takve povrede.

2. Nacionalni bezbjednosni organ Strane na čijoj teritoriji je došlo do povrede bezbjednosti će sprovesti istragu o incidentu bez odlaganja.

3. U svakom slučaju, Nacionalni bezbjednosni organ Strane primaoca će pisanim putem obavijestiti Nacionalni bezbjednosni organ Strane porijekla o okolnostima pod kojima je došlo do povrede bezbjednosti, procjeni moguće štete, mjerama usvojenim za smanjenje posljedica, kao i o rezultatima istrage.

ČLAN 13

TROŠKOVI

Svaka Strana će snositi svoje troškove nastale primjenom ovog Sporazuma.

ČLAN 14

ZAVRŠNE ODREDBE

1. Ovaj Sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme. Sporazum će stupiti na snagu prvog dana drugog mjeseca od prijema posljednjeg pisanog obavještenja između Strana, diplomatskim putem, o ispunjenosti svih nacionalnih pravnih procedura za njegovo stupanje na snagu.
2. Ovaj Sporazum se može mijenjati i dopunjavati na osnovu međusobnog pisanog dogovora Strana.
3. Svaka Strana ima pravo da pisanim putem otkaže ovaj Sporazum u bilo koje vrijeme. U tom slučaju, važenje ovog Sporazuma će prestati nakon šest mjeseci od dana kada druga Strana primi pisano obavještenje o prestanku važenja.
4. Bez obzira na prestanak važenja ovog Sporazuma, svi tajni podaci nastali ili razmijenjeni u skladu sa njim, će se štititi u skladu sa ovdje navedenim odredbama sve dok Strana porijekla, u pisanoj formi, ne oslobodi Stranu primaoca obaveze čuvanja tajnih podataka.
5. Svi sporovi nastali u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma će biti rješavani konsultacijama i pregovorima između Strana, bez obraćanja vanjskoj jurisdikciji.

U prisustvu svjedoka, dolje potpisani, propisno ovlašćeni u tom smislu, potpisali su ovaj Sporazum.

Potpisan u ----- dana ----- u dva originala, na crnogorskom, mađarskom i engleskom jeziku, pri čemu je svaki tekst jednako autentičan. U slučaju razlika u tumačenjima mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

Za Vladu Crne Gore

Za Vladu Mađarske